

Groen, een bewuste keuze

Bossen zijn niet alleen voor de hout- en papierproductie belangrijk. Ze zijn ook nodig om bijvoorbeeld het broeikaseffect terug te dringen en biodiversiteit te behouden. Grafagroep Zuid draagt op maatschappelijk verantwoorde wijze bij aan een duurzaam evenwicht tussen milieu, mens en economie. Daarom zijn we in het bezit van het FSC-certificaat. En bieden we een breed assortiment papierproducten aan voorzien van het wereldwijde FSC-keurmerk. Zo weet u zeker dat uw drukwerk een basis heeft in verantwoord beheerde bossen.

Over FSC

FSC (*Forest Stewardship Council*), is een internationale organisatie die verantwoord bosbeheer stimuleert. FSC stelt wereldwijde standaarden voor bosbeheer op, met daaraan gekoppeld een keurmerk. De stichting FSC Nederland streeft naar het verhogen van het aandeel FSC-hout en -papier in Nederland. (Voor meer informatie zie www.fsc.nl).

Juist gebruik van het FSC-keurmerk

Waaruit bestaat het FSC-label?

Het FSC-label kent verschillende verschijningsvormen. De volgende elementen komen echter steeds terug:

1. Het bekende 'checkmark and tree' logo
2. FSC-webadres: www.fsc.org
3. Label titel: 'Mix' of 'Recycled'
4. Label tekst: bijvoorbeeld 'Uit goed beheerde bossen'
5. FSC Keurmerk Licentie Code: bijvoorbeeld FSC-C017135

Het FSC-keurmerk is beschermd en geregistreerd. Daarmee beoogt FSC o.a. de geloofwaardigheid van haar keurmerk te waarborgen. Het gebruik van het keurmerk stelt dan ook eisen aan de gebruiker. Organisaties krijgen het recht om het keurmerk te gebruiken, maar FSC blijft eigenaar van het keurmerk.

Gebruik van het FSC-keurmerk op drukwerk

Een bijzondere vorm van het on-product gebruik is gebruik van het FSC-keurmerk op drukwerk om de gecertificeerde status van het product aan te geven, bijvoorbeeld op briefpapier of in het colofon van een tijdschrift dat op FSC-papier is gedrukt. Ook niet-gecertificeerde opdrachtgevers kunnen hun drukwerk op FSC-papier laten drukken en het FSC-keurmerk laten vermelden. **Voorwaarde is dat de drukker FSC-gecertificeerd is en uiteraard dat er FSC-gecertificeerd papier gebruikt wordt.**

Vereisten om het FSC-keurmerk op drukwerk te mogen gebruiken

- De drukker is FSC-gecertificeerd voor de chain-of-custody.
- Het toegepaste papier (karton) is FSC-gecertificeerd.
- Het product is FSC-gecertificeerd en valt onder de scope (het bereik) van het FSC-certificaat van het betreffende bedrijf.
- Het bedrijf heeft een procedure voor on-product logo-gebruik op papier staan die door de certificeerder is goedgekeurd.
- De eerste keer dat een FSC-label in een bepaalde weergave wordt gebruikt gebeurt dat in overleg met de certificeerder. Goedkeuring door de certificeerder is verplicht en bedrijven dienen de schriftelijke goedkeuringen van de certificeerder te archiveren en (bij een audit) op verzoek te laten zien.

Let op: het gebruik van het FSC-keurmerk, maar ook een vermelding 'dit product is gedrukt op FSC-papier', is NIET toegestaan voor een niet-gecertificeerde drukker.

Overdraagbaarheid van logo

Het FSC-logo is in principe niet overdraagbaar. Wanneer een extern bureau de vormgeving van het drukwerk verzorgt, dient deze het logo bij de drukker op te vragen. De drukker blijft echter verantwoordelijk voor het juiste gebruik van het logo. Het extern bureau kan eventueel ook de plaats aangeven waar het FSC-logo dient te worden geplaatst ('hier FSC-logo plaatsen' in duidelijke, afwijkende kleur).

Grafagroep Zuid bv
 Post Postbus 9171
 6070 AD Swalmen
 E-mail info@grafagroepzuid.nl
 Internet www.grafagroepzuid.nl

Bank NL06 RABO 0150 3022 23
BIC RABONL2U
K.v.K. 13019782
BTW NL005042574B01

Swalmen Peelveldlaan 70
 6071 TV Swalmen
 T +31 (0)475 507 207

Nederweert Pannenweg 274
 6031 RK Nederweert
 T +31 (0)495 521 621

Eijsden Diepstraat 14
 6245 BL Eijsden
 T +31 (0)43 409 30 40

Grafische eisen

Labels

Voor gebruik op drukwerk bestaan twee verschillende labels: Mix en Recycled. Uw drukker weet welk logo er gebruikt dient te worden. Het label moet **duidelijk zichtbaar zijn** op het product.

Portrait of landscape formaat

- Minimum afmetingen: minimaal 17 mm breed (Portrait formaat) of minimaal 12 mm hoog (Landscape formaat).
- Kleur: zwart/wit of groen (Pantone 626C / CMYK 80-15-56-54), beide in dia-positief of dia-negatief (FSC geeft de voorkeur aan groen positief).
- Vorm: aan de vorm en opmaak van het standaard label mag NIETS veranderd worden.
- Witruimte rond het label van minimaal eenmaal de hoogte van het FSC woordmerk.

Uitzondering: mini-label

Wanneer er niet voldoende ruimte is om het volledige label toe te passen, kan eventueel het zgn. mini-label worden gebruikt. Voor het gebruik van het mini-label moet u altijd om toestemming vragen bij de certificeerder. Voor meer informatie raadpleeg www.fsc.nl of vraag een van onze medewerkers van de DTP-afdeling.

Wat NIET mag:

- Het logo en/of de verhoudingen (lengte, breedte) van het logo of label veranderen;
- De labelinformatie veranderen (m.u.v. de hoeveelheid recycled materiaal bij gebruik van de Moebius loop in het Mix label);
- Door de plaats van het label de suggestie wekken dat het label onderdeel is van andere informatie (bijv. milieuclaims) die niet aan FSC gerelateerd is;
- Het label in een kader zetten;
- De kleur van het label veranderen (in voorkomende gevallen kan door de certificeerder toestemming worden verleend voor afwijkend kleurgebruik);
- Meer dan twee kleuren gebruiken voor het label;
- De vorm van het label veranderen;
- Het lettertype in het label veranderen;
- Het label of logo draaien (roteren);
- Onvoldoende ruimte leeg houden rondom het label (zie hierboven);
- Het label of logo combineren met het eigen merk van de gebruiker op zo'n manier dat associatie met FSC gesuggereerd wordt of waardoor overlap met het FSC label ontstaat;
- Het label of logo op een achtergrond plaatsen met een bepaald patroon.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking (bij twijfel altijd even overleggen met uw drukker):

